

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA,
PODUZETNIŠTVA I OBRTA**

na dan 31.12.2014. godine

Broj: 03-20/15

Sarajevo, mart 2015. godine

SADRŽAJ

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	2
II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
1. Uvod	1
2. Predmet, cilj i obim revizije	1
3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	1
4. Sistem internih kontrola i interna revizija	3
5. Budžet i izvještavanje	4
6. Izvršenje budžeta	4
6.1 Rashodi, izdaci i finansiranje	4
6.1.1 Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	4
6.1.2 Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5
6.1.3 Nadzor nad korištenjem sredstava tekućih transfera	8
7. Imovina, obaveze i izvori sredstava	11
7.1 Stalna sredstva	11
Dugoročni plasmani	11
7.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja	13
7.3 Popis imovine, potraživanja i obaveza	13
8. Vanbilansna evidencija	14
9. Ostali nalazi	14
9.1 Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u FBiH“ (ISR MSP) i „Informacionog sistema obrtnog registra“ (ISOR)	14
9.2 Strategija ekonomskog razvoja FBiH – Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“	17
10. Komentar	18
III. REZIME DANIH PREPORUKA	19
IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	21
1. PREGLED RASHODA I IZDATAKA BUDŽETA ZA 2014. GODINU	22
2. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE	24

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** na dan 31. decembar 2014. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske informacije i transakcije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja sa rezervom:

- 1. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo blagovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi i usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera i realizaciji sredstava odobrenih Odlukom Vlade FBiH (V. broj: 1157/2014) u iznosu od 5.143.324 KM. Program utroška sredstava donesen je krajem prvog polugodišta, a odluke o dodjeli sredstava i ugovori sa krajnjim korisnicima su sačinjeni krajem 2014. godine, što je imalo za posljedicu da je od ukupno odobrenog iznosa samo 30.000 KM doznačeno krajnjim**

korisnicima u godini za koju su odobrena sredstva tekućih transfera u Budžetu FBiH za 2014. godinu (tačka 6.1.2 Izvještaja);

2. Ne možemo potvrditi opravdanost ukupnih dosadašnjih ulaganja za nabavku Informatičnog sistema Obrtnog registra (ISOR-a) u iznosu od 229.806 KM, obzirom da sistem nije u potpunosti stavljen u funkciju, niti je okončano instalisanje istog u svim općinama na području FBiH. Ovo naglašavamo iz razloga što je navedeni sistem u Ministarstvu evidentiran na poziciji stalnih sredstava u upotrebi, a isti ne donosi očekivane koristi u skladu sa važećim zakonskim i ostalim propisima (tačka 9.1 Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi opravdanost nastalih izdataka za usluge održavanja Informatičnog sistema obrtnog registra (ISOR) u iznosu od 18.464 KM, odnosno zaključivanja godišnjeg Ugovora o tekućem održavanju navedenog sistema u ukupnoj vrijednosti od 23.103 KM, imajući u vidu da je u navedeni registar izvršen unos svega 567 obrta zbog čega se isti ne može koristiti za izradu analiza, planova, poticaja i razvoja obrta u FBiH u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima (tačke 6.1.1 i 9.1 Izvještaja);
4. Redovan godišnji popis stalnih sredstava i auto guma na dan 31.12.2014. godine nije u potpunosti obavljen u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, niti je izvršen obračun amortizacije dijela stalnih nematerijalnih sredstava u skladu sa članom 27. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, zbog čega imovina nije realno iskazana u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima Ministarstva (tačke 7.1 i 7.3 Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte stavki opisanih u „Osnovu za izražavanje mišljenja“, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta u toku 2014. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 13.03.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu: Ministarstvo), osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl. novine FBiH", broj 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11).

Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Ministarstvom rukovodi ministar. Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u Budžetu FBiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, sistematizovana su radna mjesta za 46 izvršilaca, dok je budžet odobren za 38 uposlenika. Na dan 31.12.2014. godine u Ministarstvu je bilo 35 uposlenih.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2014. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2014. godine do marta 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva za 2013. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i 24.10.2014. godine obavijestio Ured o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka, u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2013. godinu.

Ministarstvo je **postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- nastavak aktivnosti skupa sa ostalim organima i institucijama a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge;

- nastavak aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima;
- poduzimanje aktivnosti u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, svako u okviru svojih nadležnosti na realizaciji Projekta održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske, kao i nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava;
- nastavak aktivnosti u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH, zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnomo bankom FBiH u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH;
- preispitivanje opravdanosti formiranja komisija za koje članovi ostvaruju pravo na naknadu i u koje se imenuju zaposlenici Ministarstva, a posebno za poslove iz nadležnosti istog;
- isplatu naknada članovima komisija u skladu sa kriterijima utvrđenim Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe;
- nastavak realizacije ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera, sačinjavanje izvještaja i dostavu istog Vladi FBiH;
- nastavak aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo evidentiranje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora na odgovarajućim pozicijama u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po datim preporukama koje se odnose na:

- izvršeni uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izvršenu nabavku i instaliranje ISOR-a u skladu sa zaključenim ugovorom, kako bi se utvrdile preostale obaveze dobavljača iz ugovora s tim da je potrebno poduzeti aktivnosti na otklanjanju konstatovanih grešaka u korištenju navedenog registra;
- poduzimanje aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analiziranje ostvarenih efekata dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat;
- blagovremeno poduzimanje aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni;
- osiguranje adekvatnog načina podrške i funkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme u cilju osiguranja neprekidnosti i stabilnosti rada sistema;
- poduzimanje dalje aktivnosti u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07), na izradi dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vrši dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta;
- nastavak aktivnosti na uspostavljanju funkcionalnog sistema internih kontrola posebno u dijelu dosljedne primjene donesenih internih akata i internih procedura kao i vršenja monitoringa nad provođenjem pisanih internih procedura i kontrolnih postupaka.

Ministarstvo **nije postupilo** po preporuci koja se odnosi na:

- poduzimanje aktivnosti na okončanju instalisanja Informatičnog sistema Obrtnog registra (ISOR), prethodno postizanje dogovora sa ostalim registracijskim tijelima (općine) koja do sada nisu prihvatila instalisanje navedenog sistema.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarivanja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji** kroz opis poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta uspostavljen je dio sistema internih kontrola, a time je utvrđena odgovornost, komunikacija i informisanje u cijelom Ministarstvu. Uvidom u navedeni Pravilnik i popunjenost predviđenih radnih mjesta konstatovano je da nije izvršeno popunjavanje jednog broja radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (pomoćnik ministra za poduzetništvo, pomoćnik za obrt i pomoćnik za finansijske, pravne i opće poslove) što može imati uticaja u narednom periodu na izvršavanje poslova iz nadležnosti Ministarstva. Iako je Vlada FBiH Zaključkom (V. broj: 1153/2013) dala saglasnost za prijem dva rukovodeća državna službenika, putem javnog konkursa, Ministarstvo tokom 2014. godine nije poduzimalo aktivnosti na popunjavanju upražnjenih radnih mjesta. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva navedenim Pravilnikom je predviđeno 46 izvršilaca, a popunjeno je sa 35 izvršilaca (76%) zbog čega se može postaviti pitanje kvalitetnog i blagovremenog obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva. Poslovnikom o radu Stručnog kolegija, kao i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva utvrđen je način rada i druga pitanja u vezi sa radom i održavanjem sjednica istog, međutim nije prezentirana dokumentacija da su tokom godine održavane sjednice stručnog kolegija na kojim su se trebala razmatrati značajnija pitanja iz nadležnosti Ministarstva, kao i davati stručna mišljenja i prijedlozi za rješavanje istih.

Rukovodstvo je pisanim procedurama normativno definisalo kontrolne postupke, postupke informisanja i komunikacija, te izvršilo procjenu stepena rizika i postupke nadgledanja. **Pravilnikom o internoj kontroli** utvrđeno je da je menadžment odgovoran za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a upravljačkim kontrolnim postupcima, ministar i ostali rukovodeći državni službenici osiguravaju nesmetane uslove rada, protok informacija, pravilnu raspodjelu ovlaštenja i nadležnosti, davanje uputa zaposlenicima radi efikasnog izvršavanja poslova i poduzimanja mjera u skladu sa propisima. Postupke nadgledanja zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura treba da obavljaju ministar, rukovodeći državni službenici, odnosno ad hoc formirana komisija. Tokom 2014. godine nije formirana navedena komisija koja bi ukazala da li se primjenjuju interne procedure Ministarstva, a takođe nije prezentirana ni dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je vršen monitoring donesenih internih procedura, odnosno da li funkcioniše uspostavljeni sistem internih kontrola.

Pored nepravilnosti navedenih u Izvještaju utvrdili smo da su interne kontrole u pojedinim slučajevima bile nezadovoljavajuće a odnose se na: primjenu Pravilnika o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova Ministarstva, Pravilnika o uslovima, načinu korištenja i nabavi službenih putničkih automobila u Ministarstvu, bodovanje pojedinačnih zahtjeva za sredstva tekućih transfera, raspodjelu dijela sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH i evidentiranje rashoda i izdataka na propisanim pozicijama, što je detaljnije obrazloženo u Pismu menadžmentu.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na uspostavljanju funkcionalnog sistema internih kontrola posebno u dijelu dosljedne primjene donesenih internih akata i internih procedura kao i vršenja monitoringa nad provođenjem pisanih internih procedura i kontrolnih postupaka.

Potrebno je izvršiti analizu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju utvrđivanja opravdanosti predviđenog broja sistematizovanih radnih mjesta i uposlenih za obavljanja poslova koji su zakonom dati u nadležnost Ministarstvu.

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08) i **Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH** („Službene novine FBiH“ br. 82/13) predviđena je obaveza Ministarstva za uspostavu jedinice za internu reviziju u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Pravilnika. U postupku implementacije obaveza po navedenim propisima Ministarstvo je poduzimalo aktivnosti na izmjenama i dopunama Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji uz prethodno pribavljanje mišljenja Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija. Uz saglasnost Vlade FBiH (12.06.2014. godine) donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji Ministarstva kojim je uvećan ukupan broj izvršilaca na 46 uvođenjem novog radnog mjesta „Stručni savjetnik, unutaršnji revizor-samostalni izvršilac“. **Obzirom da je izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH od 08.09.2014. godine predviđeno da će internu reviziju za Ministarstvo obavljati jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija, potrebno je uskladiti unutrašnju organizaciju sa navedenim Pravilnikom.**

5. Budžet i izvještavanje

Budžet Ministarstva za 2014. godinu, iznosio je 9.982.562 KM, donesen je od strane Parlamenta FBiH dana 05. i 06.12.2013. godine („Sl. novine FBiH“ br. 99/13), a što je izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2014. godinu smanjeno na iznos od 8.449.568 KM („Sl. novine FBiH“ br. 45/14 i 66/14).

Godišnji finansijski izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za period od 01.01. do 31.12.2014. godine, sačinjen je od strane Ministarstva, potpisan od strane ovlaštenih osoba, ovjeren pečatima i u zakonskom roku dostavljen nadležnim institucijama.

6. Izvršenje budžeta

6.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju budžeta za 2014. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2014. godini, iskazani su u iznosu od 6.686.197 KM, što je u odnosu na budžet od 8.449.568 KM manje za 1.763.371 KM ili 21%. Najznačajniji iznosi koji nisu realizovani odnose se na izdatke za finansijsku imovinu - domaća pozajmljivanja 1.000.000 KM i subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 465.988 KM u okviru tekućih transfera.

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u finansijskim izvještajima je: tekući transferi 76,93% (5.143.324 KM), primanja zaposlenih 17,05% (1.140.479 KM), izdaci za materijal, sitni inventar i usluge 5,55% (371.060 KM) i nabavka stalnih sredstava 0,47% (31.334 KM).

Pregled izvršenja budžeta dat je u Prilogu IV Finansijski izvještaji.

6.1.1 Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 371.060 KM, što predstavlja 5,5% ukupnih rashoda i izdataka Ministarstva. U odnosu na prethodnu godinu kada su bili 386.075 KM manji su za 15.014 KM ili 4%. Strukturu navedenih izdataka čine: izdaci za osiguranje i bankarske usluge 138.352 KM od čega su komisioni poslovi 133.113 KM (37,28%), ugovorene i druge posebne usluge 73.475 KM (19,80%), izdaci za tekuće održavanje 47.293 KM (12,75%), izdaci za komunalne usluge 38.645 KM (10,41%), nabavka

materijala i sitnog inventara 35.267 KM (9,50%), izdaci za usluge prevoza i goriva 21.414 KM (5,78%) i putni troškovi 16.614 KM (4,48%).

Izdaci za **naknade za rad u komisijama** iskazani su u iznosu od 11.418 KM (neto) i u odnosu na prethodnu godinu kada su bili 23.353 KM manji su za 11.935 KM ili 51%. U toku 2014. godine vršene su isplate za rad u komisijama za: redovan godišnji popis, javne nabavke, raspodjelu sredstava tekućih transfera i sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH za 2013. godinu i praćenje utroška sredstava tekućih transfera i sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH za 2012. godinu. Bez obzira što su komisije formirane u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca Federalnih organa državne službe, smatramo da poslovi koji su obavljani komisijski nisu opravdani jer su isti u okviru redovnih poslova i zadataka Ministarstva.

Izdaci za usluge opravki i održavanja opreme iskazani su u iznosu od 37.148 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 32.142 KM veći su za 5.006 KM ili 15,6 %. U okviru navedenih usluga evidentiran je iznos od 18.464 KM po fakturama „Luna.Com“ d.o.o. Mostar na osnovu zaključenog Ugovora o tekućem održavanju Informacijskog sistema Obrtnog registra (ISOR) od 13.03.2014. godine zaključenog na godinu dana. Uvidom u dio ispostavljenih mjesečnih faktura na fiksni iznos od 1.925 KM konstatovano je da na istim postoji zabilješka da su naručene usluge izvršene sa potpisom neovlaštene osobe (stručnog savjetnika za obrtništvo), obzirom da je praćenje realizacije navedenog ugovora za 2014. godinu trebala vršiti osoba zadužena od strane ministra po rješenju (viši stručni saradnik za vođenje središnjeg obrtnog registra). **Imajući u vidu dosada uložena sredstva u navedeni informacioni sistem, kao i da je uneseno samo 567 obrta u registar, ne može se potvrditi da su postignuti očekivani rezultati, posebno uvažavajući činjenicu da Ministarstvo nije poduzimalo sve aktivnosti na potpunoj implementaciji navedenog registra. Također ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o tekućem održavanju u vrijednosti od 23.103 KM, obzirom da u registar nije izvršen unos svih obrta zbog čega se isti ne može racionalno koristiti, pa samim tim ni potvrditi opravdanost nastalih izdataka za usluge održavanja.**

Potrebno je preispitati opravdanost nastalih izdataka za usluge održavanja Informacionog sistema Obrtnog registra, količinu i cijenu usluga, kao i način praćenja realizacije zaključenog ugovora.

6.1.2 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 5.143.324 KM ili 76.92 % ukupnih rashoda i izdataka. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti 1.000.000 KM, transfere pojedincima 79.619 KM, transfere neprofitnim organizacijama 238.605 KM i subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 3.825.100 KM.

Pregled planiranja i realizacije tekućih transfera daje se u slijedećoj tabeli:

KM

Red. broj	Naziv projekta	Program utroška sredstava 19.06.2014.g.	Realizacija sredstava za 2014. godinu	Realizacija sredstava za 2013. godinu	Izvršenje (%)
1	2	3	4	5	6 (4/3)
1.	Izgradnja poduzetničkih zona	1.000.000	1.000.000	1.495.246	100
2.	Podsticaj inovatorima-pojedincima	40.000	39.619	28.565	99
3.	Stipendiranje učenika koji se obrazuju za tradicion. i stare obrte	60.000	40.000	70.000	67
4.	Podsticaj Obrtničkoj komori FBiH	30.000	30.000	0	100
5.	Podsticaj udruženjima i komorama	90.000	61.885	80.000	69
6.	Podsticaj obrazovnim institucijama	50.000	24.000	24.000	48
7.	Podsticaj projektima koje finansira EU i drugi inostrani donatori	130.000	122.720	180.000	94
8.	Tehničko usklađivanje (ISO, HACCP, CE znak)	400.000	262.381	215.374	66
9.	Podsticaj tradicionalnim i starim obrtima	350.000	333.164	349.216	95
10.	Podsticaj poduzetništvu žena	450.000	445.034	443.283	99
11.	Podsticaj poduzetništvu mladih	350.000	349.961	295.236	100
12.	Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite	920.000	917.669	493.110	100
13.	Podsticaji novoosnovanim subjektima male privrede	500.000	479.143	298.269	96

14.	Podsticaj poduzetnicima izvozniciima	1.000.000	738.280	0	74
15.	Podsticaji za promociju poduzetništva kroz sajmove, brošure, ...	300.000	299.468	0	100
16.	Interventna sredstva rezerve	21.088	0	0	0
	UKUPNO:	5.691.088	5.143.324	3.972.299	90

Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2014. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta odobrena su sredstva Odlukom Vlade FBiH (V. broj: 1157/2014 od 19.06.2014. godine) u iznosu 5.691.088 KM ("Sl. novine FBiH" br. 52/14 od 02.07.2014. godine). Ministarstvo je početkom aprila 2014. godine pripremio navedeni program uz pribavljena mišljenja Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva pravde i Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije. U skladu sa čl. 38. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2014. godinu budžetski korisnici su obavezni predložiti programe utroška sredstava Vladi FBiH, uz prethodnu saglasnost, odnosno mišljenje nadležnih tijela oba doma Parlamenta FBiH ("Sl. novine FBiH" br. 99/13 i 45/14). Pribavljeno je (od 25.04.2014. godine) pozitivno mišljenje Odbora za ekonomsku i razvojnu politiku, finansije i budžet Doma naroda Parlamenta FBiH. Međutim, nije nam prezentirano konačno mišljenje Odbora za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, obzirom da je isti na svojoj 37. Sjednici od 22.04.2014. godine donio zaključke u kojim iskazuje nepovjerenje prema predloženim kriterijima raspodjele sredstava, traži preciznije definisanje namjene i vrste kredita za koje se subvenciraju kamate, vrste djelatnosti koje se potiču, opravdanost dodjele sredstava komorama i udruženjima, jasnije definisanje poticaja djelatnosti žena i mladih, kao i da je prije donošenja odluka neophodno mjeriti učinak prethodno dodijeljenih sredstava. U nastavku aktivnosti na usvajanju predloženog Programa utroška sredstava Vlada FBiH je (21.05.2014. godine) u cilju stvaranja pretpostavki za razmatranje istog Odboru za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma Parlamenta FBiH uputila Urgenciju za davanje saglasnosti. Odluka o usvajanju programa utroška sredstava je donesena bez pribavljanja traženog mišljenja. Ministarstvo je sačinilo Informaciju o provedenim procedurama pri donošenju Odluka o usvajanju programa utroška sredstava koju je Vlada FBiH usvojila Zaključkom V. broj: 1448/2014 od 13.08.2014. godine, kojim se između ostalog utvrđuje da Ministarstvo nije prekršilo Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH, niti druge zakone kojim je propisan način donošenja odluka.

Imajući u vidu da su Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2014. godinu uređene procedure usvajanja Programa utroška sredstava, da prije usvajanja istog nije pribavljeno traženo mišljenje Odbora za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, ne može se potvrditi da je postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2014. godinu, vezano za pribavljanje saglasnosti oba doma Parlamenta FBiH.

Potrebno je pri usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele istih pribaviti mišljenja nadležnih tijela oba doma Parlamenta FBiH u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.

Ministarstvo je na osnovu Programa utroška sredstava raspisalo 2 Javna konkursa za odabir korisnika grant sredstava tekućih transfera koji su objavljeni u "Službenim novinama FBiH", Oslobođenju, Dnevnom listu i na web stranici Ministarstva. U skladu sa navedenim Programom utroška sredstava Javni poziv nije raspisivan za projekat Podsticaj Obrtničkoj komori FBiH, obzirom da se sredstva (30.000 KM) doznacavaju posebnom odlukom koju donosi federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta, nakon što prihvati ponuđeni program rada. Javni poziv nije raspisivan ni za raspodjelu Interventnih sredstava rezerve (21.088 KM) niti su ista korištena.

Javni konkurs za odabir korisnika grant sredstava tekućih transfera (za projekte pod r. br. 2. do 15., izuzev za br. 4.) je objavljen 16.07.2014. godine sa rokom od 30 dana za dostavu prijava, odnosno do 15.08.2014. godine. U navedenom javnom konkursu nije bio objavljen raspoloživi iznos sredstava po projektima. U Programu utroška sredstava i javnom konkursu navedeni su ciljevi projekta, kriteriji za izbor korisnika po projektima i ko sve može biti korisnik sredstava. Zbog povećanog broja prijava na objavljeni javni konkurs ministar je rješenjima (od 16.09.2014. godine) formirao 2 komisije za izbor korisnika sredstava tekućih transfera za 2014. godinu koje su radile u skladu sa važećim Pravilnikom o postupcima u provođenju programa razvoja male privrede ("Sl. novine FBiH" br. 50/13, 55/13 i 86/13). Na osnovu navedenog Pravilnika

doneseni su Poslovnici o radu komisija za izbor korisnika poticajnih sredstava za 2014. godinu, koji sadrže metodologiju rada komisija i način vrednovanja kriterija utvrđenih u Odluci Vlade FBiH i Javnom konkursu za pojedine projekte.

Zbog neblagovremene pripreme, usvajanja i realizacije Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, utvrđenih Budžetom FBiH za 2014. godinu, potencijalna rang lista korisnika grant sredstava tekućih transfera je objavljena tek 19.11.2014. godine ("Sl. novine FBiH" br. 94/14), a konačna rang lista 11.02.2015. godine ("Sl. novine FBiH" br. 11/15). Nakon završenog izbora korisnika i provedenog žalbenog postupka ministar je donio pojedinačne odluke po projektima u kojima su navedeni krajnji korisnici sa iznosom odobrenih sredstava. **Postupak izbora krajnjih korisnika je završen tek krajem 2014. godine, kada su i zaključeni ugovori sa istim (12.12.2014. godine), a što je imalo uticaja da se u fiskalnoj godini odobrena sredstva transfera nisu doznačila krajnjim korisnicima. Navedeno kašnjenje će uticati i na izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava obzirom da je rok za dostavu izvještaja 6 mjeseci od dana uplate odobrenih sredstava. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo blagovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i realizaciji Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera kako bi se isti realizovao u fiskalnoj godini za koju su sredstva i odobrena.**

Potrebno je da Ministarstvo blagovremeno poduzme aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni.

Na osnovu Izvještaja i evidencija komisija u narednoj tabeli daju se slijedeći podaci: ukupan broj podnesenih zahtjeva, prihvaćeni i odbijeni zahtjevi, broj aplikacija koji su odustali od ugovora, broj potpisanih ugovora sa iznosima odobrenih sredstava krajnjim korisnicima:

Red. broj	Naziv projekta	Broj ukupno podnesenih zahtjeva	Zahtjevi koji zadovoljav. formalno pravne uslove	Odbijeni zahtjevi		Broj aplik. koji su odust. od ugovora	Broj potpisanih ugovora	Iznos sredstava
				Formalno pravni uslovi	Nedostatak sredstava			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Izgradnja poduzetničkih zona	39	14	25	2	0	12	1.000.000
2.	Podsticaj inovatorima-pojedincima	21	13	8	4	0	9	39.619
3.	Stipendiranje učenika koji se obrazuju za tradicion. i stare obrte	47	40	7	0	0	40	40.000
4.	Podsticaj Obrtničkoj komori FBiH	1	1	0	0	0	1	30.000
5.	Podsticaj udruženjima i komorama	41	11	30	0	0	11	61.885
6.	Podsticaj obrazovnim institucijama	13	4	9	0	0	4	24.000
7.	Podsticaj projektima koje finansira EU i drugi inostrani donatori	12	8	4	1	0	7	122.720
8.	Tehničko usklađivanje (ISO, HACCP, CE znak)	92	38	54	0	1	37	262.381
9.	Podsticaj tradicion. i starim obrtima	149	86	63	0	0	86	333.164
10.	Podsticaj poduzetništvu žena	175	94	81	31	1	62	445.034
11.	Podsticaj poduzetništvu mladih	102	51	51	4	0	47	349.960
12.	Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite	128	80	48	22	2	56	917.669
13.	Podsticaji novoosnovanim subjektima male privrede	143	101	42	0	0	101	479.143
14.	Podsticaj poduzetnicima izvozniciima	77	44	33	0	3	41	738.280
15.	Podsticaji za promociju poduzetn. kroz sajmove, brošure, ...	56	36	20	20	0	16	299.468
	UKUPNO:	1.096	621	475	84	7	530	5.143.324

Odlukama Vlade FBiH V. broj 1644/2014 i broj 1645/2014 od 03.09.2014. godine ("Sl. novine FBiH" br. 74/14) data je saglasnost Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta za potpisivanje **Memoranduma o razumijevanju** između UNDP - Razvojnog programa Ujedinjenih nacija i Švicarske agencije za razvoj i saradnju i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, kao i za potpisivanje **Sporazuma** između razvojnog programa Ujedinjenih nacija i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta o

provođenju Projekta integriranog lokalnog razvoja. Predmet navedenog Sporazuma je podrška uspostavljanju efikasne **Grant scheme** za podršku realizaciji prioriteta identificiranih u strategijama razvoja na lokalnom nivou, a koji istovremeno doprinosi realizaciji razvojnih prioriteta Federacije BiH i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta. Za realizaciju lokalnih razvojnih projekata putem Grant scheme predviđeno je da će UNDP učestvovati sa iznosom od 570.000 KM a Ministarstvo i Vlada FBiH sa 1.000.000 KM. Na osnovu naprijed navedenih odluka Vlade FBiH i Programa utroška sredstava Ministarstvo je 01.10.2014. godine raspisalo javni konkurs za odabir korisnika Grant scheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ s ciljem pružanja pomoći poboljšanju razvijenosti poslovne infrastrukture i realizaciji potencijala poduzetničkih zona u Federaciji BiH. Ministar je rješenjem od 29.09.2014. godine obrazovao Stalnu komisiju za izbor korisnika sredstava i cjelokupno upravljanje, praćenje i izvještavanje o provedbi Grant scheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“. Stalna komisija je radila u skladu sa Programom raspodjele sredstava, Pravilnikom o postupcima u provođenju programa razvoja male privrede ("Sl. novine FBiH" br. 50/13, 55/13 i 86/13) i navedenim javnim konkursom, na osnovu kojih je donesen Poslovnik o radu koji sadrži način rada Komisije, izbor korisnika sredstava, upravljanje i praćenje projekata i izvještavanje. Potencijalna rang lista korisnika Grant scheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ je obavljena 03.12.2014. godine ("Službene novine FBiH" br. 98/14) a ugovori o dodjeli sredstava zaključeni su sa korisnicima sredstava 22.12.2014. godine. Konačna rang lista je objavljena naknadno, 11.02.2015. godine ("Službene novine FBiH" br. 11/15).

Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju za Projekat **Izgradnja poduzetničkih zona** konstatovano je da od ukupno realizovanih sredstva tekućih transfera iz Budžeta FBiH za 2014. godinu navedeni projekat učestvuje sa 19,44%. U fazi pripreme i usvajanja Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera za poduzetničke zone ne utvrđuju se efekti koji se očekuju od ulaganja sredstava, tako da se ne može analizirati izvršenje planiranih efekata. Napominjemo da se značajan dio sredstava ovog transfera izdvajao za navedeni projekat i u prethodnim godinama, a u 2014. godini sufinansirano je ulaganje u 12 poduzetničkih zona iz Budžeta FBiH u iznosu od 1.000.000 KM (i 539.147 KM donatorskih sredstava Švicarske agencije za razvoj i saradnju putem UNDP), tako da je zaključno sa 2014. godinom za izgradnju poduzetničkih zona izdvojeno ukupno 14.350.723 KM. Konstatovano je da je u nekim općinama planirana izgradnja poduzetničke infrastrukture, odnosno više poduzetničkih zona koje nisu završene, a iste su jednim dijelom sufinansirane iz sredstava Ministarstva. Krajem 2014. godine Ministarstvo je sačinilo Informaciju o stanju poduzetničkih zona u FBiH koju je Vlada FBiH usvojila Zaključkom (V. broj 34/2015 od 08.01.2015. godine), a u istoj nisu iskazani relevantni rezultati ulaganja zbog čega se ne može potvrditi da su ostvareni značajni efekti od dosadašnjih ulaganja.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizira ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat.

6.1.3 Nadzor nad korištenjem sredstava tekućih transfera

Stalna komisija za praćenje utroška poticajnih sredstava za 2013. godinu formirana je Rješenjem ministra 23.07.2014. godine sa zadatkom da kontinuirano vrši praćenje utroška finansijskih (grant i kreditnih) sredstava od strane korisnika sredstava i izvršenje drugih preuzetih obaveza. Poslovnikom o radu komisije za praćenje utroška poticajnih sredstava (23.07.2014. godine) regulisano je da komisija vrši nadzor nad dostavljenom dokumentacijom od korisnika sredstava, vrši nadzor na terenu i sačinjava mjesečne izvještaje o provedenim aktivnostima koje dostavlja ministru. Prema prezentiranom izvještaju sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, Komisija je izvršila nadzor nad implementacijom sredstava tekućih transfera doznačenih iz Budžeta FBiH za 2013. godinu u iznosu od 3.972.440 KM za 430 korisnika. **Na osnovu dostavljenih izvještaja i izvršenom nadzoru o utrošku dodijeljenih poticajnih sredstava iz Budžeta FBiH za 2013. godinu i vlastitih sredstava korisnika** konstatovano je da je opravdan iznos od 3.208.696 KM ili 46 % od ukupnih sredstava u iznosu od 7.014.945 KM (od čega se 3.042.505 KM odnosi na vlastita sredstva korisnika). Izvještaje o utrošku dodijeljenih poticajnih sredstava je dostavilo 383 korisnika, dok **47 korisnika nije uopće dostavilo predviđene izvještaje o utrošku sredstava**. Od dostavljenih izvještaja 313 zadovoljava

tražene elemente, 56 treba dopuniti a 14 izvještaja ne zadovoljava tražene elemente. Realizovano je zapošljavanje novih 119 osoba, a obzirom da izvještaj ne sadrži podatak o planiranom broju upošljavanja novih osoba, ne može se iskazati index ostvarenja novih upošljavanja. Zbog nepotpunih podataka u izvještajima o namjenskom utrošku sredstava iz Budžeta FBiH i planiranog broja novih upošljavanja ne može se izvršiti adekvatna analiza ostvarenih efekata trošenja javnih sredstava.

Nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava za 2014. godinu nije vršen, obzirom da do kraja 2014. godine najvećem broju korisnika nisu doznačena sredstva, izuzev Obrtničkoj komori FBiH kojoj je doznačeno 30.000 KM.

Potrebno je u izvještajima o nadzoru nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera iskazati sve potrebne elemente kako bi se mogla izvršiti analiza efekata uloženih sredstava i novih upošljavanja.

U knjigama protokola (od 2008. do 2013. godine) na dan 31.12.2014. godine evidentirani su ranije pokrenuti postupci povrata u kojim je utvrđeno da je u 123 slučaja pokrenut postupak za raskid ugovora, ispostavljena rješenja o povratu, a predmeti su upućeni Federalnom pravobranilaštvu na dalje postupanje. Na osnovu prezentirane dokumentacije u slijedećoj tabeli su dati relevantni podaci u vezi aktivnosti na povratu dodijeljenih sredstava tekućih transfera:

KM								
Broj pokrenutih postupaka od strane Komisije za godinu	Oslobođeni povrata sredstava po Zaključku Vlade FBiH	Izdana rješenja za povrat neopravdanog dijela sredstava	Opravdano sredstava u toku postupka	Izvršen povrat sredstava do pravosnažn. rješenja	Pravosnažna rješenja data Federalnom pravobranit. na sudsko izvršenje	Naplaćena sredstva po izvršnom Rješenju	Obustavljen postupak izvršenja od strane suda, nemoguć. izvršenja	Ostalo za naplatu po izvršnom Rješenju
1	2	3	4	5	6	7	8	9
26/2008.	6.000	140.000	-	-	140.000	31.500	21.500	81.000
11/2009.	1.000	62.200	15.500	-	62.200	32.200	-	13.500
46/2010.	-	169.575	5.550	250	-	9.531	-	131.244 ¹
20/2011.	1.000	196.330	8.900	1.320	189.043	8.510	-	177.600 ²
15/2012.	-	32.607	22.086	-	32.607	-	-	32.607
5/2013.	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno:	8.000	600.712	52.036	1.570	423.850	81.741	21.500	435.951

¹ Potpisan sporazum o odgođenom plaćanju sa Općinom Kupres na iznos od 71.000 KM,

² Potpisan sporazum o odgođenom plaćanju sa Općinom Kladanj na iznos od 133.290 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, po okončanju revizije finansijskih izvještaja za 2014. godinu, izvršen je (24.03.2015. godine) povrat sredstava u iznosu od 16.481 KM od Fondacije za održivi razvoj „OdRaz“ Sarajevo po osnovu zaključenog Sporazuma o kofinansiranju projekta „AGRONET“ – Uspostava stalne mreže logističke, distribucijske i uslužne infrastrukture u sistemu prehrambene industrije jadranskog područja u okviru IPA Programa jadranske prekogranične saradnje, zbog smanjenja vrijednosti navedenog projekta.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima.

Komisija za kontrolu namjenskog utroška grant sredstava odobrenih korisnicima u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa „Realizacije projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ iz sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2012. godinu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica (V. broj 886/2012) imenovana je Rješenjem Vlade FBiH od 03.09.2013. godine (V. broj 945/2013). Zadatak imenovane komisije je da u saradnji sa Turkish Ziraat bank Bosnia d.d. Sarajevo izvrši kontrolu namjenskog utroška grant sredstava odobrenih korisnicima odlukama Vlade FBiH od odobravanja grant sredstava po utvrđenim programima i predložiti mjere u slučaju utvrđenog nenamjenskog utroška sredstava od strane korisnika. Za realizaciju navedenog Programa

predviđeno je ukupno 14.000.000 KM, od čega se dio sredstava od 8.000.000 KM odnosi na Projekat „Investicije, projekti i obrtna sredstva u maloj privredi i poljoprivredi kroz sufinansiranje putem banke“, u okviru kojeg se **1.000.000 KM odnosi na Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta**. Vezano za realizaciju navedenih sredstava Ministarstva, konstatovano je da je u 2012. godini Vlada FBiH donijela 2 odluke o odobravanju grant sredstava u okviru kojih su korisnici „Z.D.I. Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg-Podružnica Laktaši u iznosu od 450.000 KM (V. broj 1589/2012) i „Sloga Lagerfeld“ d.o.o. Vukosavlje u iznosu od 261.428 KM (V. broj 1672/2012). Odlukom Vlade FBiH (V. broj 651/2013 od 09.07.2013. godine) o odobravanju sredstava za dio korisnika po naprijed navedenom Programu, odobrena je i isplata korisniku „DI&DE Delić“ d.o.o. Bihać u iznosu od 450.000 KM, od čega se iznos od 288.572 KM odnosi na sredstva ovog Ministarstva čime je u potpunosti odobren predviđeni iznos sredstava u iznosu od 1.000.000 KM. Prenos sredstava u iznosu od 288.572 KM ovom korisniku je izvršen 25.12.2013. godine.

Prema prezentiranoj dokumentaciji **Vlada FBiH je 23.10.2014. godine donijela Zaključak (V. broj: 2048/2014) kojim je usvojila Informaciju Komisije za kontrolu namjenskog utroška grant sredstava po programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ o provedenom monitoringu do 27.08.2014. godine**. Uvidom u dokumentaciju komisije u vezi namjenskog utroška grant sredstava odobrenih korisnicima po Programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ iz sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2012. godinu, konstatovano je da korisnik „Sloga Lagerfeld“ d.o.o. Vukosavlje nije ispunio preuzetu obavezu po Ugovoru o namjenskom korištenju grant sredstava prilikom zapošljavanja 20 novih radnika – povratnika, obzirom da je 16 od 20 novouposlenih radnika zasnovalo radni odnos prije potpisivanja navedenog ugovora, kao i da za iste nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo potvrditi da isti imaju priznat status povratnika. Korisnik „Z.D.I. Produkt“ d.o.o. Široki Brijeg, također nije ispunio preuzetu obavezu po Ugovoru o namjenskom korištenju grant sredstava prilikom zapošljavanja novih radnika (18 povratnika). Korisnik je prilikom kontrole ukazao na probleme sa kojim se susreće zbog obaveznog upošljavanja radnika i zatražio je prolongiranje roka za izvršavanje obaveza. Radna grupa Vlade FBiH za dodjelu grant sredstava po navedenom Programu je 23.07.2014. godine raspravljala o problemima u realizaciji projekta kod ovog korisnika i zaključila da se sa istim raskine Ugovor o namjenskom korištenju grant sredstava i pokrene proces povrata istih. Prema prezentiranoj dokumentaciji ZiraatBank BH d.d. Sarajevo je 29.04.2014. godine raskinula Ugovor o poslovnoj saradnji sa „Z.D.I.“ d.o.o. Široki Brijeg kome je prethodno odobrila okvirni limit u iznosu od 1.050.000 KM, na osnovu čega je isti sklopio Ugovor sa Ministarstvom za odobravanje grant sredstava u iznosu od 450.000 KM. Ministarstvo je 15.09.2014. godine navedenom korisniku uputilo obavijest kojom se u roku od 3 dana od dana prijema obavijesti traži povrat 450.000 KM u cjelosti i odjednom. Kako korisnik nije izvršio povrat naznačenih sredstava Ministarstvo je putem nadležnih organa pokrenulo postupak radi zaštite budžetskih sredstava, odnosno imovinskih interesa Federacije BiH. Korisnik sredstava „DI&DE Delić“ d.o.o. Bihać je 03.12.2013. godine zaključio Ugovor o namjenskom korištenju grant sredstava, kojim je između ostalog predviđeno da u roku od 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora izvrši zapošljavanje 30 novih radnika, od kojih 20 povratnika. Kontrola nije mogla biti izvršena obzirom da je prenos grant sredstava od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica izvršen tek 19.07.2014. godine, a što je prouzrokovalo odgađanje implementacije projekta. U navedenoj Informaciji od strane Komisije je predloženo poduzimanje određenih mjera na otklanjanju nedostataka kod korisnika koji su sredstva utrošili (nenamjenski) suprotno ciljevima projekta i potpisanom Ugovoru, od kojih je veći dio usvojen navedenim Zaključkom Vlade FBiH. **Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi da su korisnici grant sredstava po Programu „Realizacija projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ izvršili preuzetu obavezu zapošljavanja novih radnika – povratnika.**

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, svako u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na realizaciji Projekta održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske kao i nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2014. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva 1.049.048 KM (nabavna vrijednost 1.944.481 KM, ispravka vrijednosti 895.433 KM), dugoročni depoziti 11.665.063 KM, kratkoročna potraživanja 4.949.684 KM, kratkoročne tekuće obaveze 5.180.696 KM i izvori stalnih sredstava 12.714.111 KM.

Pregled stanja imovine, obaveza i izvora sredstava dat je u prilogu IV – Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine.

7.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2014. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 12.714.111 KM od čega se na stalna sredstva (neotpisana/sadašnja vrijednost) odnosi 1.049.048 KM a 11.665.063 KM odnosi se na dugoročne plasmane.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, ("Sl. novine FBiH" br. 83/09) članom 27. propisano je da se stalna sredstva sistematski otpisuju primjenom godišnjih amortizacijskih stopa koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva ili primjenom amortizacijskih kvota utvrđenih na osnovu planiranog korištenja stalnih sredstava. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju stalnih sredstava Ministarstva konstatovano je da se u okviru nematerijalnih stalnih sredstava ukupne nabavne vrijednosti 990.389 KM u 2014. godini **nije vršen obračun amortizacije na značajan dio istih u iznosu od 823.714 KM (uglavnom računarski softveri i projekti)**. Zbog naprijed navedenog u finansijskim izvještajima vrijednost stalnih sredstava i izvora sredstava nisu realno iskazana. Ova nepravilnost ima posebnu značajnost ako se ima u vidu da su sva stalna sredstva aktivirana, stavljena u upotrebu i svojim korištenjem treba da donose koristi Ministarstvu, što u ovom slučaju ne možemo potvrditi. Kao primjer navodimo da je nematerijalno stalno sredstvo nabavljeno za implementaciju informacionog sistema obrtnog registra (ISOR) kojih prema procjeni u FBiH ima desetine hiljada, a do 31.12.2014. godine u navedeni registar izvršen je unos svega 567 obrta.

Potrebno je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH na sva stalna sredstva u upotrebi vršiti obračun amortizacije u skladu sa procijenjenim vijekom trajanja stalnih sredstava.

Dugoročni plasmani

Ostali dugoročni plasmani na dan 31.12.2014. godine iskazani su u iznosu od 11.665.063 KM (stanje kredita datih krajnim korisnicima u periodu 2008. - 2014. godine), što je u odnosu na prethodnu godinu kada su bili 10.484.026 KM, više za 1.181.037 KM. U toku 2014. godine dugoročni plasmani smanjeni su za 1.739.963 KM što predstavlja naplaćenu glavnice odnosno povrat sredstava po datim kreditima, a povećanje plasmana u iznosu od 2.921.000 KM odnosi se na plasman kredita krajnjim korisnicima (340.000 KM se odnosi na plasman krajnjim korisnicima po kreditnoj liniji iz 2012. godine i 2.581.000 KM za 8 korisnika po kreditnoj liniji za 2014. godinu).

Stanje sredstava naplaćene glavnice (povrata kredita) na dan 31.12.2014. godine a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita kod Razvojne Banke FBiH je 4.948.824 KM.

Tabelarni pregled stanja kreditnih linija dat je u slijedećoj tabeli:

KM

R. br.	Kreditna linija	Uplaćeno na račun Razvojne banke FBiH - namjenski depozit	Plasirana sredstva		Stanje kredita na dan 31.12.2014. godine	
			Broj ugovora	Plasirana sredstva	Naplaćena glavnica	Ostatak duga
1	2	3	4	5	6	7
1.	2008.godina	2.000.000	11	1.850.000	1.479.241	370.759
2.	2009.godina	4.400.000	32	4.150.000	2.184.459	1.965.541
3.	2010.godina	2.548.465	20	2.398.465	1.030.787	1.367.678
4.	2011.godina	2.700.000	8	3.100.000	457.585	2.642.415
5.	2012.godina	5.000.000	8	2.786.561	35.000	2.751.561
6.	2014.godina	Raspoloživa sredstva na računu Ministarstva (povrat glavnice)	8	2.581.000	13.889	2.567.111
Ukupno:		16.648.465	87	16.866.026	5.200.961	11.665.065

Napomena: razlika između deponovanih i ukupno plasiranih sredstava (3.-5.) u iznosu od 217.561 KM odnosi se na plasman sredstava povrata kredita po revolving osnovi a na osnovu Zaključka Vlade FBiH od 28.11.2013. godine.

Za realizaciju kredita, u ranijem periodu, su između Ministarstva i Razvojne Banke FBiH zaključeni Ugovori i Aneksi ugovora o komisionim poslovima i ugovori o formiranju namjenskog dugoročnog depozita a radi formiranja komisije kreditne linije za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta. Ugovori su zaključeni na osnovu odluka Vlade FBiH 2008., 2009., 2010., 2011. i 2012. godine kojima su odobravani programi utroška sredstava za realizaciju Pilot programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Ugovorima sa Bankom su definisana prava i obaveze Ministarstva i Razvojne Banke FBiH kao i da Banka prati izvršavanje ugovorenih obaveza krajnjih korisnika kredita, saraduje sa Ministarstvom u vezi praćenja namjenskog utroška sredstava kredita, te da vodi knjigovodstvenu evidenciju. Odabir potencijalnih korisnika vrši Ministarstvo putem Javnog poziva, a nakon provjere potencijalnih korisnika od strane Banke sa krajnjim korisnicima zaključuju se pojedinačni ugovori o kreditnom zaduženju.

Zaključkom Vlade FBiH od 28.11.2013. godine (V. broj: 1389/2013) zaduženi su Ministarstvo i Razvojna banka FBiH da aktiviraju sredstva od povrata kredita na revolving osnovi a koja su na depozitnom računu u Razvojnoj banci FBiH po prethodno zaključenim ugovorima. Vlada FBiH je u martu 2014. godine donijela 5 odluka o izmjeni i dopuni odluka o odobravanju utroška sredstava sa pozicije „Ostala domaća pozajmljivanja“ i „Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, kojim se prethodno odobrena sredstva (po odlukama za period 2008. - 2012. godina) **plasiraju putem Razvojne banke FBiH na revolving osnovi sa rokom povrata sredstava na Jedinstveni račun trezora FBiH do 2030. godine.** Kreditni poticaji će se dodjeljivati na period do 7 godina, grejs periodom do 2 godine i kamatnom stopom do 2 %. Neutrošena sredstva i sredstva od naplaćenih glavnica iz plasiranih kredita, plasirat će se pod istim uslovima do navedenog roka povrata sredstava na Jedinstveni račun trezora FBiH.

U cilju realizacije naprijed navedenog Ministarstvo je 20.05.2014. godine donijelo Odluku o daljoj realizaciji Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, zatim 04.06.2014. godine objavilo Javni konkurs za odabir korisnika kreditnih sredstava po Programu „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ („Službene novine FBiH“ br. 44/14) i sa Razvojnom bankom FBiH zaključilo Ugovor o komisionim poslovima za formiranje revolving komisije kreditne linije za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta iz sredstava naplaćenih glavnica prethodno plasiranih kredita i neutrošenih sredstava. Komisija za izbor potencijalnih korisnika kreditnih sredstava po Programu „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ (imenovana rješenjem ministra 08.07.2014. godine) na osnovu Pravilnika o postupcima o provođenju Programa male privrede donijela je Poslovnik o radu i nakon provedenih aktivnosti podnijela Izvještaj o radu. Od predloženih 12 korisnika nakon obrade zahtjeva od strane Razvojne banke BiH sa istom je 8 korisnika zaključilo ugovore o kreditu u ukupnom iznosu od 2.581.000 KM.

Potrebno je u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH, Zaključkom Vlade FBiH (V. broj: 1389/2013), zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnom bankom FBiH nastaviti aktivnosti u cilju efikasnog korištenja budžetskih

sredstava, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH.

7.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 10.271.076 KM od čega su kratkoročne obaveze 5.321.392 KM a razgraničenja (razgraničeni prihodi) 4.949.684 KM.

Kratkoročne obaveze u odnosu na prethodnu godinu kada su bile 4.168.220 KM veće su za 1.153.172 KM ili 27,67 % i iste imaju trend rasta, jer se neredovno izmiruju zbog nedostatka sredstava odnosno nelikvidnosti budžeta FBiH.

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza je slijedeća: kratkoročne obaveze 5.180.695 KM (obaveze prema pravnim licima 5.095.295 KM, obaveze prema fizičkim licima 82.961 KM i ostale kratkoročne obaveze 2.439 KM) i obaveze prema uposlenicima 140.697 KM (odnosi se na plaće za decembar 2014. godine i obračunate doprinose na razlike plaća po pravosnažnim sudskim presudama).

Na kratkoročno razgraničenim prihodima evidentira se naplaćena glavnica po osnovu kredita plasiranih putem Razvojne banke u periodu 2008. - 2014. godine.

7.3 Popis imovine, potraživanja i obaveza

Rješenjem ministra (od 24.12.2014. godine) formirana je **Komisija za provođenje redovnog godišnjeg popisa za 2014. godinu** sa zadatkom da izvrši popis stalnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obaveza, neizmirenih sudskih odluka i novčanih sredstava u blagajni sa stanjem na dan 31.12.2014. godine i uskladi knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu i sa prijedlogom stalnih sredstava za rashod isti dostavila ministru 05.02.2015. godine, koji je 26.02.2015. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i uvidom na licu mjesta u vezi popisa kompjuterske opreme – računarskog centra nismo se mogli uvjeriti da je Komisija za popis izvršila tačnu i potpunu identifikaciju i popis 42 stalna sredstva u računarskom centru obzirom da navedena sredstva u vrijeme popisa i revizije finansijskih izvještaja nisu bila označena inventurnim brojevima koji bi omogućili tačnu identifikaciju i popis svakog stalnog sredstva. Pored navedenog ukazujemo da je listu zaduženja stalnih sredstava u računarskom centru potpisala samo Komisija za popis a ne i zadužene (stručne) osobe. Uvidom u dokumentaciju u vezi popisa auto guma konstatovano je da je komisija u konačnoj popisnoj listi i Izvještaju o izvršenom popisu iskazala svega 12 auto guma u upotrebi nabavne vrijednosti 1.980 KM koje su nabavljene u 2014. godini. Navedene podatke o popisu auto guma u upotrebi ne možemo potvrditi obzirom da je na dan 31.12.2014. godine Ministarstvo koristilo ukupno 6 službenih putničkih automobila od kojih je 1 novo vozilo nabavljeno u decembru 2014. godine i dva vozila Federalnog ministarstva finansija sa pravom korištenja po Odluci Vlade FBiH V. broj 1234/11 od 20.10.2011. godine. Ministarstvo je uz očitovanje na Nacrt izvještaja dostavilo dokumentaciju vezano za usklađivanje knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem auto guma čime je otklonjen navedeni propust. Napominjemo da je tokom 2014. godine izvršen djelimičan popis opreme za prenos podataka i glasa i auto guma. Na prijedlog Komisije za djelimičan popis ministar je donio Odluku o rashodovanju 39 auto guma nabavne vrijednosti 10.613 KM, koje su uz potvrdu predate na uništavanje ovlaštenoj firmi. Pored auto guma izvršen je i rashod 36 mobitela nabavne vrijednosti 5.435 KM i sadašnje - neotpisane vrijednosti 2.665 KM, od kojih je 8 mobitela nabavljeno u 2011. godini i 5 mobitela u 2012. godini. **Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo adekvatno postupalo sa stalnim sredstvima i auto gumama, da je popis obavljen kvalitetno i u potpunosti niti da su podaci u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima usklađeni sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2014. godine, zbog čega se ne može potvrditi da je redovni godišnji popis stalnih sredstava i auto guma izvršen u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Potrebno je najmanje jednom godišnje izvršiti popis i uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

8. Vanbilansna evidencija

U okviru pozicija vanbilansne evidencije, na dan 31.12.2014. godine, iskazano je stanje od 150.650 KM što je u odnosu na prethodnu godinu kada je bilo 73.480 KM više za 77.170 KM. Na vanbilansnoj evidenciji iskazana su potraživanja iz pravosnažnih sudskih presuda po osnovu prava zaposlenika iz radnog odnosa na ime razlike plaća, naknade za ishranu u toku rada i naknade za korištenje godišnjeg odmora (regresa). Prema prezentiranim podacima 34.634 KM odnosi se na neisplaćene iznose po tužbama iz 2012. godine, a 116.016 KM na presude po tužbama zaposlenika iz 2013. godine. Evidentiranje je izvršeno u skladu sa Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora.

Potrebno je nastaviti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo evidentiranje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora na odgovarajućim pozicijama u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.

9. Ostali nalazi

9.1 Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u FBiH“ (ISR MSP) i „Informacionog sistema obrtnog registra“ (ISOR)

Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2018. godine, koji je sastavni dio „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, predviđeno je integrisanje ISOR-a u ISR MSP. Vlada FBiH je Zaključkom V. broj: 226/2013 od 11.03.2013. godine usvojila Akcioni plan realizacije projekta „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2013. - 2015. godine u kojem je obrađeno 8 strateških ciljeva sa 28 prioriteta i 44 mjere. U okviru prvog strateškog cilja Smanjenje administrativnih prepreka predviđen je prioritet u dijelu stvaranja jedinstvene baze podataka poslovnih subjekata malog i srednjeg poduzetništva kao i mjera uspostave jedinstvenog obrtnog registra. U prethodnom periodu je za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća FBiH (ISR MSP) kao i izgradnju IT infrastrukture u Ministarstvu utrošeno **761.638 KM**, a za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR) utrošeno **229.806 KM**.

Provedenom revizijom konstatovano je da se dio stalnih sredstava – rezervna (backup) lokacija Informacionog sistema Registra malih i srednjih preduzeća u vrijednosti od 135.258 KM ne koristi za namjene za koje su nabavljena iako su ista evidentirana na poziciji sredstava u upotrebi.

Vezano za realizaciju Ugovora o izradi rekonstruisanog i nadograđenog softvera za **Informacijski sistem Obrtnog registra (ISOR)** od 03.08.2010. godine, provedenom revizijom nismo mogli potvrditi da je u skladu sa Ponudom dobavljača Luna.Com d.o.o. Mostar puna funkcionalnost modula „web aplikacija“ (web portal) i SMS modul za korisnike ISOR-a stavljen u funkciju ni do kraja 2014. godine. Od strane Ministarstva je u junu 2011. godine sačinjena Informacija o informacionom sistemu obrtnog registra (ISOR), koju je Vlada FBiH razmatrala i prihvatila Zaključkom V. broj 1320/2011 od 01.12.2011. godine. Navedenim Zaključkom Ministarstvu je naloženo da u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade FBiH nastavi sa ispunjavanjem uslova za siguran i stabilan rad Informacionih sistema (izrada domene, digitalizacija). Ministar je 19.09.2013. godine donio **Rješenje o imenovanju radnog tijela za implementaciju Projekta optimiziranja funkcionalnosti IT resursa u Ministarstvu** (sačinjeno od predstavnika Ministarstva i Generalnog sekretarijata Vlade FBiH) sa zadatkom da u koordinaciji sa isporučiocima opreme i softvera izvrši faznu implementaciju

Projekta i nakon završetka aktivnosti sačini i podnese izvještaje o radu ministru. **Planom aktivnosti** za realizaciju projekta optimiziranja opreme i softvera Ministarstva **predviđeno je da se cjelokupni zadatak obavi u 6 faza i za 40 radnih dana.** Radno tijelo je završilo prvu fazu i o tome 17.01.2014. godine podnijelo izvještaj ministru u kojem je navedeno da je završena prva faza projekta, tj. fizička konsolidacija hardverske i mrežne opreme, izvršena zamjena neispravnog hardvera i postavilo uslov za nastavak aktivnosti iz slijedećih faza projekta obezbjeđenje posebnog komunikacijskog linka sa IT infrastrukturom Generalnog sekretarijata Vlade FBiH minimalnog kapaciteta 4 Mb/s. Iako je Ministarstvo tokom 2014. godine poduzimalo određene aktivnosti na osiguranju uslova za nastavak realizacije navedenog plana aktivnosti, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su do kraja 2014. godine izvršene preostale faze Projekta optimiziranja funkcionalnosti IT resursa u Ministarstvu u skladu sa navedenim rješenjem o imenovanju radnog tijela. **Uvidom u centralni obrtni registar konstatovano je da je implementacija ISOR-a izvršena u cca. 60 općina, kao i da se broj unesenih predmeta o obrtima nije značajno povećao u odnosu na prethodnu godinu, obzirom da su zaključno sa 2014. godinom uneseni podaci za samo 567 obrta od ukupno više desetina hiljada koliko se procjenjuje da ima registrovanih obrta (u 2011. godini uneseno je u registar 405 obrta, u 2012. godini 31 obrt, u 2013. godini 18 obrta i u 2014. godini 113 obrta).**

Ministarstvo je sa Luna.Com d.o.o. Mostar, nakon provedenog konkurentskog postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača 13.03.2014. godine zaključilo Ugovor o tekućem održavanju Informacionog sistema Obrtnog registra (ISOR) za period od 12 mjeseci u vrijednosti od 23.103 KM sa PDV-om. Navedenim ugovorom su obuhvaćene obaveze pružaoca usluga: usklađivanje softvera obrtnog registra sa promjenama zakonskih propisa, održavanje web stranice, održavanje domene isor.gov.ba, pružanje pomoći i obuka za rad sa registrom uposlenicima Ministarstva i uposlenicima općinskih organa na zahtjev Ministarstva, arhiviranje podataka obrtnog registra.

U sklopu aktivnosti održavanja firma „Luna.Com“ d.o.o. Mostar je izvršila izmjenu šifri djelatnosti i stavila na raspolaganje korisnicima novu verziju softverske aplikacije koju su mogli preuzeti putem update i obavijestili korisnike. Ministarstvo je također uputilo obavijest korisnicima tražeći od istih da dostave primjedbe na funkcioniranje registra, kako bi se ustanovili razlozi nekorištenja softvera i otklanjanja nedostataka. **Primjedbe korisnika koje je Ministarstvo objedinilo i dostavilo na rješavanje firmi „Luna.Com“ d.o.o. Mostar ukazuju da zbog ograničenja na unosima podataka u bazu registra putem softverske aplikacije, neusklađenosti sa procesom rada, izostanka olakšica na unosu, postoji mogućnost samo ograničene upotrebe softverske aplikacije.** Na primjer, zbog ograničenja unosa samo na tekući datum onemogućen je unos ranije izdatih rješenja i predmeta što smatramo bitnim iz razloga što u bazi registra nema starih predmeta a nije riješen ni način njihovog unosa. Problemi sa štampanjem rješenja također predstavljaju značajno ograničenje. U odgovoru na dopis „Luna.Com“ d.o.o Mostar (08-21-15-30 od 09.05.2014.g.) od ukupno 28 primjedbi koliko je poslano, izvršiti će korekcije samo tri, a za ostale traži dodatna pojašnjenja i instrukcije, smatra ih riješenim ili predlaže rješenja koja ne uključuju njihovo angažovanje. Ministarstvo je još dva puta dostavljalo zahtjeve za izmjene (15.07. i 26.08.2014. godine), na koje je pružalac usluga Luna.Com d.o.o Mostar odgovorio (24.10.2014.g.) da su zahtjevi riješeni što je navedeno u konačnom zbirnom izvještaju čime su otklonjena ograničenja za korištenje softverske aplikacije ISOR-a. Prema izjavi odgovorne osobe pripremljeni su dopisi općinama u kojima se traže izjašnjenja o razlozima dosadašnjeg nekorištenja softvera. Također je u toku priprema za izmjenu zakonskih propisa kojim bi se proces registracije obrta pojednostavio što bi moglo imati uticaja i na korištenje navedenog softvera. Na portalu Centralnog obrtnog registra nisu u funkciji pretraživanja pojedinačnih obrtnika, niti je moguće izvršiti upit u registar putem mobilnih telefona, što ukazuje da nisu u punoj funkciji moduli „web aplikacija“ i SMS modul. **Dalje odlaganje rješavanja završetka implementacije ISOR-a znači i mogućnost da se sistem ne implementira i ne koristi, kao i što svako dalje odlaganje stavljanja u funkciju nabavljene računarske opreme predstavlja mogućnost zastarijevanja iste i prije početka korištenja u svrhe za koje je namijenjena čime se dovodi u pitanje opravdanost do sada uloženi budžetskih sredstava.**

Imajući u vidu da na portalu Centralnog obrtnog registra (kojem se javno pristupa putem linka sa web stranice Ministarstva) još nije u funkciji pretraživanje pojedinačnog obrtnika u bazi obrtnog registra sa pripadajućim podacima o posjedovanju odobrenja za rad, kao i detaljnih podataka o stanju obrta a

ne ažurno je i korisničko uputstvo za portal. Nije prezentirana ni mogućnost upita u registar putem mobilnih telefona, što potvrđuje da nisu implementirana sva četiri modula iz ponude dobavljača, kao i da je minimalan broj evidentiranih registrovanih obrta u centralnom registru (svega 567) koji ne odražava ni približno stvarno stanje registrovanih obrta u FBiH koji su u nadležnosti Ministarstva, kao i da radno tijelo nije završilo 5 preostalih faza implementacije u skladu sa Planom aktivnosti za realizaciju projekta optimiziranja opreme i softvera Ministarstva, ne može se potvrditi da su od strane Ministarstva poduzete potrebne aktivnosti kako bi se Informacioni sistem obrtnog registra stavio u funkciju i koristile raspoložive funkcionalnosti IT infrastrukture Ministarstva čime bi se opravdala dosadašnja ulaganja budžetskih sredstava u ISOR.

Potrebno je da Ministarstvo riješi pitanje preostalih obaveza implementatora ISOR-a koje se odnose na implementiranje preostalih softverskih modula, obuke korisnika i izradi akcionni plan za izvršenja sa jasnim zaduženjima, odgovornostima i rokovima za izvršenje, kako bi se omogućilo korištenje svih funkcionalnosti sustava i kompletirali podaci u registru.

Potrebno je da se o razlozima ne korištenja softvera u registracijskim tijelima izvijesti Vlada FBiH i u razumnom roku preduzmu sve dozvoljene aktivnosti na prevazilaženju trenutnog stanja i omogući kontrola primjene propisa kao i unos podataka u centralni obrtni registar koji će koristiti Ministarstvo (i druge institucije) za izradu analiza, planova, poticaja i razvoja obrta u FBiH.

Na osnovu smjernica iz Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća u FBiH izrađen je glavni projekat **ISR MSP**. Svrha izgradnje registra je, osim vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i formiranja centralnog registra i evidencije parametara po evropskom standardu za tu oblast, kao i mogućnost vršenja analiza i planiranja. Podaci u bazi registra se generiraju na osnovu podataka preuzetih iz sistema: Porezne uprave FBiH, Zavoda za statistiku FBiH, Zavoda za programiranje razvoja FBiH, Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (AFIP), Federalnog zavoda za PIO/MIO FBiH, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Zavoda za zapošljavanje FBiH. Protokoli o razmjeni podataka zaključeni su sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo. Izvršena je izrada portala za registar čime je isti dostupan javnosti. U 2013. godini registar MSP je dograđen za nove funkcionalnosti u svrhu uspostave registra žena i registra mladih u FBiH.

Ministarstvo je krajem marta 2014. godine, nakon provedenog konkurentskog postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača, zaključilo Ugovor o održavanju Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u FBiH (ISR MSP) sa „Comtrade“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.04. do 31.12.2014. godine u ukupnoj vrijednosti od 18.000 KM sa PDV-om. Navedenim ugovorom je uređeno tekuće održavanje sa prilagodbom sistema postojećim i budućim zakonskim propisima, održavanje konekcije po protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, spašavanje podataka i ažuriranje web portala www.isrmsp.gov.ba, kao i u slučaju potrebe mjesečni rad inženjera u trajanju od 2 sata.

Ministarstvo nije na odgovarajući način osiguralo interne ljudske IT resurse u svrhu podrške IT sistemu u Ministarstvu. U važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva nema sistematizovanog radnog mjesta informatičkog stručnog profila, niti je u postupku izmjena i dopuna istog predviđen izvršilac za IT. U dijelu radnih mjesta su opisi poslova koji se odnose na edukaciju korisnika za korištenje ISOR-a. Ministarstvo je zadužilo jednu osobu posebnim rješenjem za dio aktivnosti iz navedenog Pravilnika za ISOR, kao i u dijelu fizičkog nadgledanja prostorije za server.

Potrebno je nastaviti aktivnosti skupa sa ostalim organima i institucijama a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge.

Potrebno je da Ministarstvo osigura adekvatan način podrške i funkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme u cilju osiguranja neprekidnosti i stabilnosti rada sistema.

9.2 Strategija ekonomskog razvoja FBiH – Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“

Ministarstvo je Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07, u okviru Strategije ekonomskog razvoja FBiH bilo zaduženo za izradu Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“. Projekat je sačinjen i usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta FBiH u 2009. godini. Navedeni projekat je evidentiran na poziciji stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 348.660 KM (sa PDV-om). **Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva Zaključkom (V. broj: 226/2013 od 11.03.2013. godine) usvojila Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2013. - 2015. godina.** Ministarstvo je izvršilo analizu realizacije Akcionog plana za Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za 2014. godinu i sačinilo Izvještaj koji je Vlada FBiH usvojila Zaključkom (V. broj: 30/2015 od 08.01.2015. godine). Navedenim Zaključkom je zaduženo ovo Ministarstvo da u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera iz Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ nastavi realizaciju ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije ovog projekta.

Imajući u vidu da nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je zajedno sa ostalim institucijama okončana aktivnost na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ u skladu sa Odlukom Vlade FBiH (V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine), Ministarstvo je dopisom od 30.12.2013. godine od Federalnog ministarstva trgovine, kao nosioca aktivnosti i koordinatora u izradi navedene Strategije, tražilo instrukcije sa aktivnostima koje treba poduzeti u izradi cjelovitog dokumenta. Prema prezentiranoj dokumentaciji Federalno ministarstvo trgovine je između ostalog istaklo da ne raspolaže sa kadrovskim resursima za izradu cjelovitog dokumenta niti može osigurati sistemski pristup prilikom realizacije usvojenih projekata koji čine navedenu Strategiju. Pored navedenog ukazano je i na činjenicu da je Vlada FBiH na 129. sjednici održanoj 28.08.2014. godine utvrdila Nacrt zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH, kojim se uređuju ciljevi i načela razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u FBiH. Nakon utvrđivanja Nacrta Zakona, Vlada FBiH je isti u septembru 2014. godine uputila u parlamentarnu proceduru koja do kraja 2014. godine nije okončana.

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07), poduzme dalje aktivnosti na izradi „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vrši dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta.

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera iz Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ nastavi realizaciju ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije ovog projekta, sačini izvještaj i isti dostavi Vladi FBiH.

10. Komentar

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta se u ostavljenom roku očitovalo dopisom broj 01-14-2237/14 od 05.05.2015. godine, na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2014. godinu.

U navedenom očitovanju data su obrazloženja i prezentirana dokumentacija za dio nalaza i preporuka datih u Nacrtu izvještaja Ministarstva za 2014. godinu.

Data obrazloženja vezana za informacione sisteme, kao i dokumentacija koja se odnosi na knjigovodstveno evidentiranje auto guma su razmotreni i oni koji su opravdani inkorporirani su u Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2014. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Mirko Mišić, dipl. oec.

Član tima:

Vildana Šahbegović, dipl. oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2014. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1) *Potrebno je da Ministarstvo riješi pitanje preostalih obaveza implementatora ISOR-a koje se odnose na implementiranje preostalih softverskih modula, obuke korisnika i izradi akcioni plan za izvršenja sa jasnim zaduženjima, odgovornostima i rokovima za izvršenje, kako bi se omogućilo korištenje svih funkcionalnosti sustava i kompletirali podaci u registru.*
- 2) *Potrebno je da se o razlozima ne korištenja softvera u registracijskim tijelima izvijesti Vlada FBiH i u razumnom roku preduzmu sve dozvoljene aktivnosti na prevazilaženju trenutnog stanja i omogući kontrola primjene propisa kao i unos podataka u centralni obrtni registar koji će koristiti Ministarstvo (i druge institucije) za izradu analiza, planova, poticaja i razvoja obrta u FBiH.*
- 3) *Potrebno je preispitati opravdanost nastalih izdataka za usluge održavanja Informacionog sistema Obrtnog registra, količinu i cijenu usluga, kao i način praćenja realizacije zaključenog ugovora.*
- 4) *Potrebno je nastaviti aktivnosti skupa sa ostalim organima i institucijama a u skladu sa zakonskim propisima, da se za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) osiguraju podaci u skladu sa zaključenim protokolima sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge.*
- 5) *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizira ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat.*
- 6) *Potrebno je da Ministarstvo blagovremeno poduzme aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera u cilju realizacije istih u fiskalnoj godini za koju su i odobreni.*
- 7) *Potrebno je pri usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele istih pribaviti mišljenja nadležnih tijela oba doma Parlamenta FBiH u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.*
- 8) *Potrebno je u izvještajima o nadzoru nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera iskazati sve potrebne elemente kako bi se mogla izvršiti analiza efekata uloženi sredstava i novih upošljavanja.*
- 9) *Potrebno je nastaviti aktivnosti na kontinuiranom praćenju namjenskog utroška doznačenih poticajnih sredstava krajnjim korisnicima kao i da se u slučaju nenamjenskog korištenja istih pravovremeno poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u skladu sa datim ovlaštenjima.*
- 10) *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, svako u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na realizaciji Projekta održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske kao i nadzora nad realizacijom zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava.*
- 11) *Potrebno je u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH, Zaključkom Vlade FBiH (V. broj: 1389/2013), zaključenim ugovorima o komisionim poslovima i ugovorima o formiranju namjenskog dugoročnog depozita sa Razvojnou bankom FBiH nastaviti aktivnosti u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH.*

- 12) *Potrebno je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH na sva stalna sredstva u upotrebi vršiti obračun amortizacije u skladu sa procijenjenim vijekom trajanja stalnih sredstava.*
- 13) *Potrebno je najmanje jednom godišnje izvršiti popis i uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- 14) *Potrebno je nastaviti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo evidentiranje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora na odgovarajućim pozicijama u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.*
- 15) *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07), poduzme dalje aktivnosti na izradi „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ i Akcionim planom realizacije navedenog Projekta za period 2013. - 2015. godina vrši dodjelu sredstava za razvoj poduzetništva i obrta.*
- 16) *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim nosiocima pojedinih mjera iz Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ nastavi realizaciju ciljeva i mjera iz Akcionog plana realizacije ovog projekta, sačini izvještaj i isti dostavi Vladi FBiH.*
- 17) *Potrebno je da Ministarstvo osigura adekvatan način podrške i funkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme u cilju osiguranja neprekidnosti i stabilnosti rada sistema.*
- 18) *Potrebno je izvršiti analizu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju utvrđivanja opravdanosti predviđenog broja sistematizovanih radnih mjesta i uposlenih za obavljanja poslova koji su zakonom dati u nadležnost Ministarstvu.*
- 19) *Potrebno je nastaviti aktivnosti na uspostavljanju funkcionalnog sistema internih kontrola posebno u dijelu dosljedne primjene donesenih internih akata i internih procedura kao i vršenja monitoringa nad provođenjem pisanih internih procedura i kontrolnih postupaka.*

IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. PREGLED RASHODA I IZDATAKA BUDŽETA ZA 2014. GODINU

Pregled rashoda i izdataka budžeta za 2014. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat (4/2)x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	7.409.568	5.476.272	6.654.863	- 754.705	89,81
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.153.865	1.024.506	1.036.159	-117.706	89,80
Bruto plaće i naknade	1.000.334	889.445	910.411	-89.923	91,01
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	153.531	135.061	125.748	-27.783	81,90
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	111.833	93.392	104.320	-7.513	93,28
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	452.782	386.075	371.060	-81.722	81,95
Putni troškovi	23.003	21.054	16.614	-6.389	72,22
Izdaci za energiju	-	-	-	-	-
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	50.500	45.844	38.645	-11.855	76,52
Nabavka materijala i sitnog inventara	36.700	29.350	35.267	-1.433	96,09
Izdaci za usluge prevoza i goriva	25.365	21.207	21.414	-3.951	84,42
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	-	-
Izdaci za tekuće održavanje	63.000	40.015	47.293	-15.707	75,07
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	159.214	130.162	138.352	-20.862	86,90
Ugovorene i druge posebne usluge	95.000	98.443	73.475	-21.525	77,34
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.691.088	3.972.299	5.143.324	-547.764	
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.000.000	1.495.246	1.000.000	-	100,00
Tekući transferi pojedincima	100.000	98.565	79.619	-20.381	79,62
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	300.000	284.000	238.605	-61.395	79,54
Subvencije javnim preduzećima	-	-	-	-	-
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	4.291.088	2.094.488	3.825.100	-465.988	89,14
Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Tekući transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
Drugi tekući rashodi	-	-	-	-	-
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	-	-	-	-	-
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	-	-	-	-	-
Izdaci za inostrane kamate	-	-	-	-	-
Kamate na domaće pozajmljivanje	-	-	-	-	-
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	-	-	-	-	-
B. Kapitalni izdaci (6+7)	40.000	77.708	31.334	-8.666	78,33
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	40.000	77.708	31.334	-8.666	
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	-	-	-	-	-
Nabavka građevina	-	-	-	-	-
Nabavka opreme	40.000	75.579	31.334	-8.666	78,33
Nabavka ostalih stalnih sredstava	-	-	-	-	-
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	-	2.129	-	-	-
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	-	-	-	-	-
7. Kapitalni transferi	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi pojedincima	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi javnim preduzećima	-	-	-	-	-

Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Kapitalni transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
C. Ostale isplate (8)	1.000.000	-	-	-1.000.000	-
8. Izdaci za finansijsku imovinu	1.000.000	-	-	-1.000.000	-
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	-	-	-	-	-
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	-	-	-	-	-
Pozajmljivanje javnim preduzećima	-	-	-	-	-
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima	-	-	-	-	-
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
Ostala domaća pozajmljivanja	1.000.000	-	-	-1.000.000	-
Pozajmljivanje u inostranstvo	-	-	-	-	-
Tekuća rezerva	-	2.129	-	-	-
RASHODI (A+B+C):	8.449.568	5.553.980	6.686.197	-1.763.371	79,13

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu odobrilo dana 25.02.2015. godine

Ministar

Dr. Sanjin Halimović

2. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			
Opis	31.12.2013	31.12.2014	Procentat (3/2)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	10.333.520	10.271.077	99,40
1.Gotovina i plemeniti metali	981	244	24,90
2.Vrijednosni papiri	-	-	-
3.Kratkoročna potraživanja	6.165.299	4.949.684	80,30
4.Kratkoročni plasmani	-	-	-
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	4.167.240	5.321.149	127,70
6.Zalihe materijala i robe	-	-	-
7.Zalihe sitnog inventara	-	-	-
8.Kratkoročna razgraničenja	-	-	-
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	11.641.074	12.714.111	109,20
9. Stalna sredstva	1.934.828	1.944.481	100,50
10.Ispravka vrijednosti	777.780	895.433	115,10
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.157.048	1.049.048	90,70
12.Dugoročni plasmani	10.484.026	11.665.063	111,30
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	10.484.026	11.665.063	111,30
15.Vrijednosni papiri	-	-	-
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	-	-	-
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	-	-	-
18.Dugoročna razgraničenja	-	-	-
UKUPNO AKTIVA (A+B):	21.974.594	22.985.188	104,60
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	10.333.520	10.271.077	99,40
19.Kratkoročne tekuće obaveze	4.079.768	5.180.696	127,00
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	-	-	-
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	-	-	-
22.Obaveze prema zaposlenicima	88.453	140.697	159,10
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
24.Kratkoročna razgraničenja	6.165.299	4.949.684	80,30
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	-	-	-
25.Dugoročni krediti i zajmovi	-	-	-
26.Ostale dugoročne obaveze	-	-	-
27.Dugoročna razgraničenja	-	-	-
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	11.641.074	12.714.111	109,20
28.Izvori stalnih sredstava	1.157.048	1.049.048	90,70
29.Ostali izvori sredstava	10.484.026	11.665.063	111,30
30.Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	-	-	-
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	-	-	-
UKUPNO PASIVA:	21.974.594	22.985.188	104,60

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima, za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine odobrilo dana 25.02.2015. godine.

Ministar
Dr. Sanjin Halimović